

16.08.2021

EL digitaalne COVID tõend ja vaksineerimise dokumenteerimise erijuhud (läbipõdenud ja välisriigis vaksineeritud)

EL digitaalsed COVID tõendid

Eestil ja esimestel Euroopa Liidu liikmesriikidel on valminud üle Euroopa Liidu kehtivad ühtsetele standarditele vastavalt kolm EL digitaalset COVID tõendit:

- EL digitaalne COVID **immuniseerimise tõend**
- EL digitaalne COVID **testi tõend**
- EL digitaalne COVID **läbipõdemise tõend**

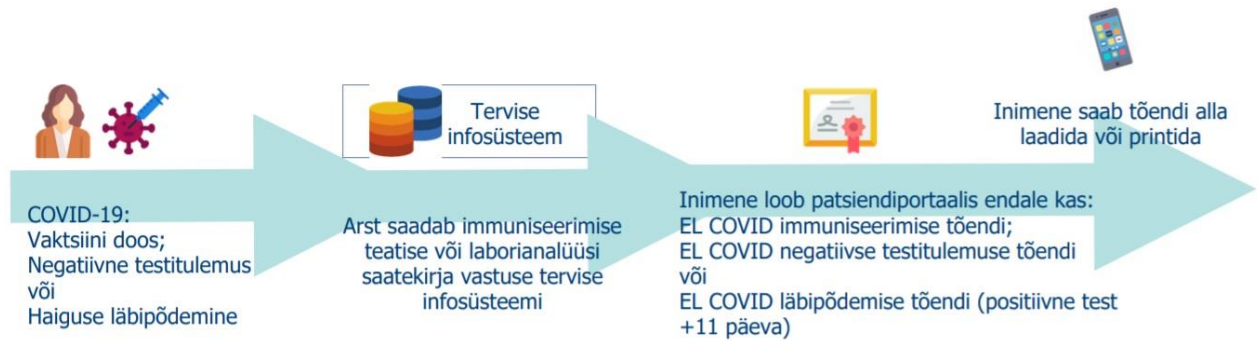
EL lahendus tugineb kindlale standardile vastaval QR-koodil. Inimene saab endale asjakohaseid tõendeid luua Patsiendiportaalis.

EL digitaalse COVID tõendi eelnõu eesmärk on **lihtsustada piiriülest reisimist** ning digitaalne tõend on alternatiiviks paberil tõendile. EL digitaalsed COVID tõendid ei ole aluseks ega eelduseks välisriiki reisimisel, vaid tõendi abil on inimestel võimalus enda vastavaid terviseandmeid tõendada, mis tulenevalt sihtriigi nõuetest võivad anda vabastuse teatud piirangutest, mille riik on kehtestanud (nt eneseisolatsioon). Reisides tuleb eelnevalt tutvuda ning arvestada sihtriigi nõuetega sisenemisel (näiteks isolatsioonikohustuse määramisel) ja nende täitmisel.

NB! Eestis kehtestatud siseriiklikud nõuded võivad erineda välisriikide nõuetest.

Tegemist on kolme eraldi tõendiga:

- **EL digitaalset COVID-19 immuniseerimise tõendi** aluseks on andmed ajaliselt **viimase tervise infosüsteemi laekunud immuniseerimise teatise** pealt. Inimene saab tõendi luua peale iga vaktsiinidoosi.
- **EL digitaalset COVID-19 testi tõendi** aluseks on andmed **mitte vanema kui 14 päeva tagasi antud proovimaterjalist tehtud negatiivse COVID-19 testi tulemusega laborianalüüsi saatekirja vastuse** pealt (PCR test). Tänapäeval teadaolevatel kasutusjuhtudel peaks EL COVID negatiivse testitulemuse proov olema võetud vähemalt 72 tundi tagasi või 7 päeva tagasi. 14 päeva ajaraami seadmisel on jälgitud isiku võimalusi selle kasutamiseks laiemalt. Siinkohal loome võimaluse inimesel negatiivset testitulemust tõendada, kuid kas see vastab konkreetse kasutusjuhu tingimustele, on inimese enda ja kasutusjuhu kontrollija hinnata.
- **EL digitaalset COVID-19 läbipõdemise tõendi** aluseks on andmed **alates esmase COVID-19 positiivse testitulemuse (NB! ainult PCR test) proovivõtmise 11ndast päevast saatekirja vastuse** pealt. Läbipõdemise tõend kehtib positiivsest testist 180 päeva.

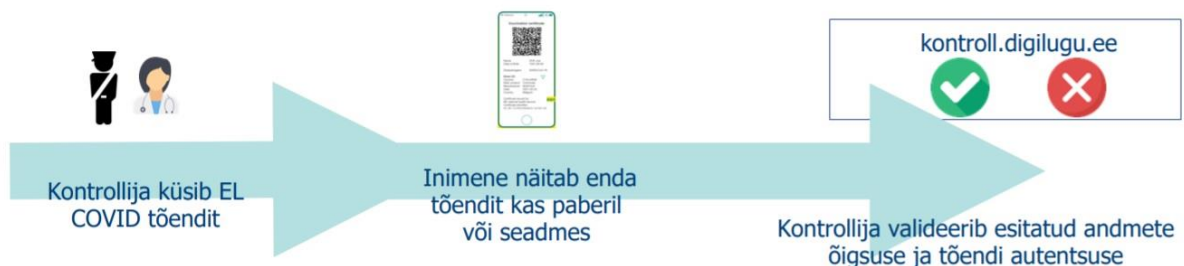

EL tehniline lahendus:

EL lahendus tugineb sarnaselt praegusega QR-koodil, ent selle tehniline standard on erinev senisest immuniseerimise tõendi lahendusest.

Peamine muudatus on, et tõendite pdf failis olev **QR-kood on loetav vaid EL tingimustele vastava QR-koodi lugemise rakendusega (seda ei saa lugeda tavapärase QR-koodi lugemise rakendustega)**. QR-kood saab olema loetav TEHIKu poolt loodava kindla veebilehe kaudu (kontroll.digilugu.ee). Tõendite kontrollimiseks saab loodud tõendite pdf failis olema kaks QR-koodi: üks mugavalt kindlale verifitseerimise veebilehele jõudmiseks ja teine QR-kood, mille kaudu saab verifitseerida tõendil olevate andmete õigsust ja tõendi autentsust.

Iga EL riik peaks looma oma verifitseerimise rakenduse (äpp või veebileht). Eesti loodava lahendusega on võimalik tõendite andmestikku kontrollida lihtsalt ka näiteks kolmandate riikide kontrollijatel (kuna ei eelda eraldi rakenduse-äpi allalaadimist).

COVID-19 vaksineerimise dokumenteerimise reeglid läbipõdenute¹ vaksineerimise dokumenteerimiseks

Läbipõdenute vaksineerimise dokumenteerimine

- Kui inimene on COVID-19 haiguse läbi põdenud, tuleks teda Eestis kehtivate soovitude² järgi vaksineerida soovitavalt 6. kuul pärast tervenemist 1 doosiga ning vaksineerimine märkida immuniseerimisteatisel 1. doosina ning vaksineerimiskuur lõpetatuks. **Sertifikaadile märkida üks doos ühest.**
- Juhul, kui läbipõdenule manustatakse teine doos:
  - Kahe doosiga võib vaksineerija otsusel vaksineerida COVID-19 läbipõdenuid juhul, kui selleks on selge meditsiiniline näidustus (nt tegu on immuunsupresseeritud inimesega, kellel arsti hinnangul ei ole tekkinud piisav immuunsus vms) või on tegu möödapääsmatu vajadusega (nt inimesel on vaja reisida riiki, mis ei loe vaksineerimiskuuri läbinuks inimest, kes on haiguse läbipõdenud ning vaksineeritud 1. doosiga).
  - Läbipõdenule teise doosi manustamist tuleb dokumenteerida kui 2. doosi ning märkida vaksineerimiskuur lõpetatuks.
- Juhul, kui inimene on saanud rohkem kui 2 nädalat pärast 1. vaktsiinidoosi manustamist positiivse testitulemuse, siis teist doosi kehtiva immunoprofülaktika ekspertkomisjoni soovitude järgi ei manustata. Kui esimene vaktsiinidoos oli tehtud 2-doozilise vaktsiiniga, jääb sertifikaadile märge 1 doos 2-st ning inimene saab vajadusel kasutada lisaks vaksineerimistõendile ka läbipõdemise tõendit. Alternatiivina on võimalik tagantjärele immuniseerimisteatist muuta ja märkida vaksineerimine ühe doosiga lõpetatuks, kuid seda saab teha vaid teatise esitanud tervishoiuteenuse osutaja.
- **NB! kui inimene on COVID-19 haiguse läbi põdenud ja teda on vaksineeritud 1 doosiga, ei tohi dokumenteerida vaksineerimist viisil, nagu oleks inimene saanud kaks doosi (st eesmärgil kuvada tõendile märge 2/2st).**
- Kui inimene saab vähem kui 2 nädalat pärast 1. doosi manustamist positiivse testitulemuse, loetakse ta läbipõdenuks ning soovitav on manustada 2. doos kuuendal kuul pärast tervenemist. Kuni teise doosi manustamiseni jääb sertifikaadile märge 1/2-st (2-doozilise vaktsiini puhul). Kuni teise doosi saamiseni on võimalik vajadusel kasutada läbipõdemise tõendit.

Eestis vaksineeritavate välismaalaste vaksineerimise dokumenteerimine

- Vastavalt Vabariigi Valitsuse otsusele võivad Eestis end tasuta COVID-19 vastu vaksineerida Eesti elanikud, st ka Eestis elavad, töötavad, õppivad välisriigi kodanikud sõltumata ravikindlustatusest.

---

¹ COVID-19 vaksineerimissoovitude kontekstis loetakse inimene läbipõdenuks nii positiivse PCR testi, positiivse ogavalguvastase IgG või Total Ab tüüpi antikeha testitulemuse korral kui ka kliinilise pildi või epidemioloogilise seose alusel pandud diagnoosi korral. NB! Antikehatestide ja/või epidemioloogilise seose põhjal pandud diagnoosi alusel ei ole EL digitõendite määramise kohaselt võimalik väljastada digitaalset läbipõdemise tõendit.

² https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Tervishoid/rahvatervis/immunoprofülaktika_ekspertkomisjoni_29.07.2021_paevakava_ja_otsused.pdf

- Tervise infosüsteemi on võimalik saata dokumente lisaks Eesti isikukoodiga identifitseeritud isikutele ka välisriigi kodanikele ning ka tundmatutele isikutele (nt EMOd ja kiirabi, kes ei saa nt teadvuseta isikut tuvastada);

Dokumendil oleva isikukoodi märkimise reeglid:

- Isikukood, tundmatu või välisriigi isikukood – (kohustuslik täita) patsiendi kood.
  - Eesti isikukoodi olemasolul dokumenteeritakse Eesti isikukood, millele tehniliselt lisatakse vastav tunnus (Eesti isiku puhul OID 1.3.6.1.4.1.28284.6.2.2.1). Tehniline tunnus näitab ära, et tegu on eesti isikukoodiga;
  - Kui isikukood ei ole teada ehk tegemist on nõ tundmatu isikuga, siis tundmatute isikute dokumenteerimiseks tuleb kasutada koodi, mille unikaalsuse tagab TTO või tema infosüsteemi tasandil, millele tehniliselt tuleb lisada vastav tunnus (OID-i 1.3.6.1.4.1.28284.6.2.4.7), Unikaalsuse tagamiseks sobib võimalus, et lisada ID algusesse TTO registrikood ja selle järelle TTO põhine unikaalne ID (nt 90001234.200411111);
  - Välisriigist pärit patsiendi puhul, kes on identifitseeritav mingi välisriigi dokumendi alusel tuleb kasutada isiku dokumendil olevat isikut identifitseerivat koodi (nt ID: 111111-12345), millele tehniliselt lisatakse dokumendi välja andud riigi tehniline tunnus (näiteks lätlaste puhul nt OID: 1.3.6.1.4.1.28284.6.2.2.16.428) Kui dokumendi välja andnud riik mingil põhjusel ei ole teada, siis tuleb tehniliselt kasutada OID-i 1.3.6.1.4.1.28284.6.2.2.16.1. Mõnes tarkvaras on ka kasutusel varasem lahendus, kus välisriigist pärit patsiendi puhul sisestatakse dokumendi, mille alusel isik tuvastatakse, välja andnud riigi 3-kohaline kood ning seejärel samal dokumendil olev isikut identifitseeriv kood ja tehnilise tunnusega kasutatakse (1.3.6.1.4.1.28284.6.2.2.16).
- Isikutel, kellel puudub täna ligipääs patsiendiportaali, ei ole kahjuks võimalik ka loodavaid tõendeid hetkel endale luua, kuna tõendite loomine käib just läbi patsiendiportaali. Selle küsimusega, kuidas võimaldada nendele isikutele sertifikaatide loomise võimalus, kellel eesti isikutunnistus puudub patsiendiportaali sisse logimiseks, veel tegeletakse.
- värskem info tõendi saamise kohta välismaa kodanikele, kes ei ole võimelised tõendeid ise välja printima, asub lingil: <https://www.tehik.ee/uudis/info-valismaa-kodanikele-el-covid-toendite-valjastamise-kohta-information-issuing-eu-covid>

Kes, millal ja kus saab isiku erinevaid koode siduda?

- Kui TTO-le saab teatavaks, et isikule on olemas näiteks nii eesti isikukood kui ka asutuse poolt antud tundmatu isiku kood või on dokumenteerimise kasutatud ka välisriigi isiku ID-d, siis saab TTO algatada tervise infosüsteemis nende koodide sidumise (ehk tundmatu isik seotakse verifitseeritud isikuga). Selleks tuleb tehniliselt TTO infosüsteemist saata tervise infosüsteemi „Dubleerivate patsientide sidumise“ sõnum (Näidissõnum PRPA_IN201102UV01_PatientLivingSubject_Information_Revised_dublikaadid.xml)
  - Sõnumis peab olema määratud:
    - Teate koostanud raviasutuse kood (registrikood või FIE isikukood)
    - Primaarne patsiendi kood (isikukood), mis jääb alles staatusega „aktiivne“
    - Dubleeriv patsiendi kood,
- Kahe isiku koodi (välismaa ID ja eesti isikukoodi) sidumisest on kasu vaid neile, kellel siis on olemas ka eesti isikukood. Neil tekib võimalus seeläbi logida sisse patsiendiportaali ja seotud ID-de korral näha seal ka välisriigi isiku koodiga identifitseeritud tervisedokumente. Lähiajal

16.08.2021

tekib neile ka võimalus nii tõendeid luua ka nende dokumentide kohta, millel on dokumenteeritud andmed välisriigi ID-ga.

Dokumenteerimine ja digitaalse tõendi genereerimine juhul, kui inimene on vaktsineeritud COVID-19 vastu välisriigis

Kui inimene on saanud esimese COVID-19 vaktsiini doosi välisriigis ja soovib teist doosi teha Eestis:

- Vaktsineeritaval peab olema välisriigis tehtud vaktsineerimise kohta vastav tõend (kas paberil või digitaalne), mille ta esitab Eestis vaktsineerijale, kes talle 2. doosi manustab.
- Kui vaktsineerija hindab välisriigis teostatud vaktsineerimist (1.doosi) usaldusväärseks, võib dokumenteerida Eestis tehtavat vaktsineerimise doosi 2.doosina ning immuniseerimise teatisel märkida vaktsineerimine lõpetatuks. Vaba teksti väljale võib lisada märke, et esimene doos tehti välisriigis.
- Juhul, kui vaktsineerija hinnangul on välisriigis läbiviidud vaktsineerimine ebausaldusväärne, võib immuniseerimise teatisel dokumenteerida vaktsineerimist 1. doosina ja märkida vaktsineerimine lõpetatuks (kui vaktsineerija hindab, et teist doosi pole vaja manustada või on tegu 1-doosilise vaktsiiniga) või 1. doosina ja mitte märkida vaktsineerimiskuur lõpetatuks st märkida teatises järgmise vaktsineerimise kokkulepitud kuupäev (kui vaktsineerija hindab, et vajalik on ka teine doos).
- Digitaalse COVID-19 vaktsineerimise tõendi genereerimine on võimalik antud dokumendis eelpoolkirjeldatud viisidel.

Kui inimene on läbinud COVID-19 vaktsiinikuuri välisriigis:

- Teises EL riigis läbitud vaktsineerimiskuuri puhul tuleks taotleda digitaalset tõendit seal, kus vaktsineerimine läbi viidi. Alternatiivne variant on kasutada paberil tõendit.
- Kolmandas riigis läbi viidud vaktsineerimiste kohta Eestis hetkel digitaalset ega paberil tõendit väljastada pole võimalik ning inimene peab küsima tõendi riigist, kus vaktsineerimine läbi viidi.

Revaktsineerimiste dokumenteerimine

Revaktsineerimise vajadust arutati 29.07 toimunud immunoprofülaktika ekspertkomisjoni koosolekul, kus leiti, et hetkel revaktsineerimise vajadus puudub.